Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1883. Wydano i rozesłano dnia 5. Listopada 1883 Część XXVI.

Nr. 68.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum galicyjskiej Dyrekcyi lasów i domen państwowych z dnia 20. Września 1883, L. 212|praes.

Na mocy reskryptu wysokiego c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 2. Sierpnia 1882 L. 9209, urządzoną i otwartą została z dniem 1go Października 1883 c. k. niższa szkoła lasowa w Bolechowie dla przysposabiania młodzieży do pomocniczej i ochronnej służby leśnej, wedle następującego programu i planu nauki.

I. Przeznaczenie i urządzenie szkoły. Stosunek uczniów.

1. Szkołę zakłada się z funduszów państwowych celem przysposobienia młodych ludzi do pomocniczej i ochronnej służby leśnej. Szkoła połączoną jest z internatem i otwartą będzie w Październiku 1883 roku.

2. Szkoła w Bolechowie jest w pierwszym rzędzie przeznaczoną dla młodzieży pochodzącej z Galicyi i Bukowiny.

3. W tej szkole może z reguły znaleźć umieszczenie nie więcej jak 15tu internistów, z których najwięcej 10ciu zapomogę w państwowych stypendyach w rocznej kwocie 200 do 250 zł. w. a. dla każdego ucznia otrzymać może. Pozostałe miejsca w internacie przeznaczone są dla uczniów, którzy kosztem kraju lub prywatnego właściciela dóbr wysłani zostaną, lub też z własnych funduszów podczas swego pobytu w zakładzie utrzymywać się będą.

4. O umieszczenie podanej pod 3) liczby uczniów w lokalnościach szkoły jakoteż o utrzymanie i opiekę w wypadkach słabości, tudzież o ciągły dozór stara się kierownictwo szkoły.

Jeżeli wyjątkowo więcej uczniów na kurs nauki się przyjmie, aniżeli internat pomieścić może, natenczas będzie rzeczą dobrodziejów lub krewnych mieć staranie o umieszczenie, utrzymanie i dozór takich eksternistów w czasie wolnym od nauki i pracy. W nauce jakoteż ćwiczeniach biorą tak samo udział jak interniści.

5. Celem ułatwienia uczniom utrzymania, otrzymają za świadczone w lesie roboty, które zwykle najemnicy wykonują, stosowne wynagrodzenie.

6. Utrzymanie i obejście się z uczniami zastosowanem będzie do przyszłego ich zawodu i dochodów, które tylko najskromniejsze wymagania co do pomieszkania, ubioru i pożywienia dopuszczają.

W pomieszkaniu znajdującem się w zakładzie muszą uczniowie sami łóżka w porządku utrzymywać, odzież czyścić i wszystkimi domowymi porządkami się zajmować. Wikt udzielać się będzie w sposób w wojsku używany. Na kilkudniowy pobyt w zrębach, miejscach kultury i t. d. ma uczeń zabrać ze sobą wiktuały i urządzać sobie sam w miejscach spoczynku pojedyncze obiady (podobnie jak robotnicy leśni lub żołnierze). W tym celu będą uczniowie w zakładzie podczas zimy na przemian przy kuchni z przyrządzeniem potraw obznajmiani.

Bliższe postanowienia co do zachowania się uczniów w szkole są przedmiotem porządku domowego i przepisu dyscyplinarnego.

7. Wydatek dla 1go ucznia na wikt, pielęgnowanie, pranie bielizny, na potrzeby szkolne i mniejsze potrzeby w ciągu 11tu miesięcznego kursu, wynosi w przybliżeniu 300 zł. w. a. Sprawianie nowej odzieży, tudzież koszta podróży do szkoły i napowrót nie są w tej kwocie zawarte.

8. Manipulacyą pieniężną i prowadzeniem rachunków zajmować się będzie kierownik szkoły wraz z przydzielonymi do pomocy nauczycielami i przy ciągłym udziale uczniów, którzy tylko przyzwoloną przez krewnych na drobne wydatki kwotę miesięcznie dostawać będą.

II. Plan nauki.

I. Podział kursu szkolnego.

Jedynasto-miesięczny kurs — począwszy od 1. Października do ostatniego Sierpnia następnego roku — dzieli się na zimowe półrocze od 1go Października do końca Marca i letnie od Kwietnia do końca Sierpnia.

W półroczu zimowem odbywać się będzie nauka w zakładzie, przyczem z wyjątkiem jednego lub dwóch przedmiotów, które wykładane będą po niemiecku, wszystkie inne będą udzielane w języku polskim. Półrocze letnie będzie poświęcone przeważnie praktycznej nauce w lesie.

Wrzesień jest do przygotowań dla następnego kursu szkolnego tudzież dla uskutecznienia potrzebnych napraw w szkolnych i mieszkalnych ubikacyach zakładu przeznaczony; z tego powodu będą uczniowie, którzy kurs 11tu miesięczny odbyli, z końcem Sierpnia każdego roku szkolnego z zakładu uwolnieni.

2. Udzielanie nauki wedle dni i godzin.

Dnie powszednie są dniami nauki, w których wszystkie godziny niezajęte czasem do jedzenia, wypoczynku i spania lub do innych osobistych potrzeb uczniów, przeznaczone są do uczenia się, pobierania nauki i ćwiczeń.

Ćwiczenia pisemne i rysunkowe mają się w widniejszych porach dnia, jakoto w południe i zaraz po południu odbywać.

W każdej porze roku należy szczególną wagę do udzielania praktycznej nauki przykładać. Dlatego należy także i podczas półrocza zimowego, jeżeli sposobność do oglądania i wykonania robót, jakoteż do wyuczenia służby w lesie się nadarzy, od ustanowionego podziału godzin i nauki szkolnej odstąpić.

3. Przedmioty nauki i ćwiczeń.

A. Rachunki

całymi liczbami i ułamkami.

Rozwiązywanie zadań z dziedziny leśnictwa i łowiectwa jako to:

a) zesumowanie liczb materyałowych i pieniężnych lub przedmiotów inwentaryalnych przy użyciu uskutecznionych rzeczywiście wpisów do ksiąg numerowych, list wynagrodzeń, wykazów i t. d.;
b) porównanie takich kwot jako przychodu i wydatku, początkowy i końcowy zasób za pomocą odejmowania, (subtrakcyi);
c) wypośrodkowanie wielokrotności wynagrodzeń i cen kupna zapomocą pomnożenia cen jednostkowych i wynagrodzeń z odnośnymi liczbami materyałów, pieniędzy lub z innemi liczbami;
d) podział takich ilości na równe podziały zapomocą dzielenia;

e) oznaczenie zajętej przestrzeni przez rośliny, drzewa podstawy i ściennych płaszczyzn w budynkach, przestrzeni poziomych i stokowych przy drogach, rowach, ściekach i t. d. zapomocą potęgowania a względnie pomnożenia odnośnej masy;
f) wypośrodkowanie miąższości lub przestrzeni różnych między prostokątami zawartych ciał drzewnych, ziemnych i kamiennych, lub takichże próżni zapomocą obliczenia zawartości sześciennej (kubikowania);
g) wynalezienie ilości co do odstępu sadzonek z danej płaszczyzny przy sadzonkach systemu kwadratowego, lub obliczenie długości boku u kostki kamiennej, sześcianu drzewnego i t. p. zapomocą pierwiastkowania a względnie wydobycia pierwiastku 3go stopnia
h) zastosowanie proporcyj celem oznaczenia lub rozdziału zasług i wynagrodzeń wedle danego stosunku; dalej celem liczebnego oznaczenia części stałej masy w porównaniu z przestworami pewnej miary przestrzennej, jeżeli w tym ostatnim lub podobnym wypadku ustanowi się, że cała liczba równa się 100 jednostkom.

B. Jeometryczne ćwiczenia.

a) W y t y c z a n i e linij, k ą t ó w, f i g u r i p r z e s t r z e n i na halach i w drzewostanie, bez przeszkód lub z przeszkodami widok zasłaniającymi między danymi punktami; to wszystko celem ustalenia linij rębnych, przestrzeni próbnych i związku sadzonek, dalej celem konstrukcyi wstawnych na liniach dostawnych lub przy wstawieniu profilów poprzecznych dla przekroji poprzecznych u dróg i rowów, nakoniec przy przeniesieniu parcel wedle zmniejszonego rozmiaru do kart, i przy zastosowaniu szkiców i rysunków budowlanych w naturze;
b) wymiar zapomocą cyrkla, linij i płaszczyzn na kartach jeometrycznych wedle dodanej podziałki;
c) wymiar linij (linij granicznych, objętości przestrzeni parcelowych) w naturze zapomocą różnych narzędzi mierniczych;
d) wymiar płaszczyzn rębnych i bezdrzewnych zapomocą łańcuchów (taśm mierniczych, sznurów i t. d.) i najbardziej pojedynczych czynników do oznaczenia kątów (zapomocą krzyżownicy, bębenka kątowego, zwierciadła do oznaczenia kątów lub wypośrodkowania cięciwy łuku wykreślonego z wierzchołka kąta). Wykreślanie i obliczanie tych płaszczyzn w zmniejszonym rozmiarze.

e) odcinanie z parceli gruntowej pewnych płaszczyzn w kształcie trójkąta lub czworoboku;
f) podział zrębów lub pastwisk na pewne poddziały, które dla uprawy rolnej lub na trawozbiór wydzierżawiane bywają;
g) wypośrodkowanie spadów u dróg i rowów do spuszczania wody z zastosowaniem instrumentów wachadłowych (przyrządu mierniczego Presslera, Faustmanna hipsometra, wagi na oznaczenie pionu lub pojedynczej libelli);
h) wykreślanie wzniesień między wytyczonymi poprzednio przez inżyniera punktami projektowanych dróg lub rowów.

C. Wymiar i wypośrodkowanie miąższości drzewnych i innych ciał tudzież drzewostanów.

a) Obliczanie zawartości sześciennej (kubikowanie) okrągłych odcinków pni, wierzchołków, całych drzew strzałowych lub stojących pni, drzew graniastych (drzew budowlanych, desek, łat) nakoniec po części płaszczyzn rzniętych a po części drzew z okrągłymi płaszczyznami (okrajków);
b) obliczanie zawartości gałęzi, ułożonych stosów metrowych, stosów na zwęglenie, a to wedle zawartości przestrzennej i wedle miąższości;
c) obliczanie zawartości kup kamiennych i brył ziemnych;
d) wydzielanie drzewostanów i podział w lesie;
e) wyliczanie pni na płaszczyznach próbnych lub w drzewostanach zapomocą klupowania i oszacowania średniej. Obliczanie, wynajdywanie i obliczenie zawartości średnich pni.

D. Ćwiczenia pisemne.

a) Poprawne przepisywanie czystych i ładnych dzienników, prowadzonych przez nadzorców lasów co do dziennego zatrudnienia robót leśnych, odkrytych czynów karygodnych i przechowanych przedmiotów inwentaryalnych;
b) przepisywanie prowadzonych wzorowo ksiąg numerowanych;
c) przepisywanie prowadzonych wzorowo list tygodniowych;
d) przepisywanie różnych sprawozdań.

E. Ćwiczenia rysunkowe i w piśmie okrągłem

Przedmioty ćwiczeń.

a) Szema dla kart leśnych;
b) małe plany sytuacyjne bez konfiguracyi terenu;
c) przedstawienie najważniejszych kształtów na powierzchni ziemi, (gór, grzbietów gór, dolin) zapomocą warstwic punktowanych lub kolorowymi liniami oznaczonych;
d) rysy poziome i przekroje domów robotniczych w zrębie, suszarń, szop karmnych dla zwierzyny i stajen, dalej mostów, ryz i dróg leśnych;
e) rysunki wiązań drzewa i konstrukcyi stolców dachowych, narzędzi i sprzętów do kultury, przysposabiania i transportu drzewa; dalej ogrodzeń różnego rodzaju dla szkółek siewnych i sadzonkowych.

F. Przyswajanie wiadomości z przedmiotów przyrodniczych:

z opisów, rysunków, dalej zapomocą zbiorów szkolnych, zakładania własnych zbiorów, nakoniec zapomocą oględzin w lesie, a mianowicie:

a) najważniejszych rodzaji gór;
b) najważniejszych rodzaji ziemi;
c) ważnych pod względem gospodarczym drzew i krzewów wedle ich własności zimą i latem, wedle jakości, kory drzewa, pączków, liści, (szpilek) kwiatów i owoców; co do ustroju, korzeni, utworu strzały i gałęzi, ich użyteczności, wymogów istnienia w pewnem miejscu, stosownego odmładniania i pielęgnowania; w końcu także co do grożących im niebezpieczeństw i nieprzyjaźnych zwierząt (zwłaszcza najszkodliwszych owadów).

G. Wykonywanie gospodarczych zadań

a) Założenie zrębów, jakoto czystych, częściowych i plądrowniczych, (wyrębowych),
b) trzebieże,
c) czyszczenie w młodnikach,
d) okrzesywanie,

e) wyrąb drzewa, przysposabianie, numerowanie i odbiór kontrolny; transport i przechowywanie drzewa,
f) zakładanie i pielęgnowanie szkółki siewnej i sadzonkowej,
g) zalesienia wedle różnych sposobów siewu i sadzenia,
h) sposoby zawodniania i osuszania,
i) środki ochrony i zwalczania niebezpieczeństw i nieprzyjaciół leśnych,
k) węglarstwo,
l) manipulacya w tartakach,
m) sposoby korzystania z użytków ubocznych,
n) łowiectwo.

H. Objaśnianie najważniejszych dla organów ochrony leśnej ustaw; dalej wywyuczenie się na pamięć takich paragrafów ustaw, które w praktyce leśnej najwięcej mają zastosowania, jakoto, ustawy leśnej, ustawy o polowaniu, patentu dla wykupu i uregulowania służebnictw; nakoniec ustaw o ochronie prawa domowego i wolności osobistej.

I. Objaśnienia i ćwiczenia w budownictwie.

a) Wiadomość o użyteczności zwykłych materyałów budowlanych (drzewa, kamienia budulcowego, cegły, wapna, piasku),
b) budowa dróg leśnych różnym materyałem i w różnorodnem położeniu,
c) pojedyncze ubezpieczenia brzegów u bystrych potoków,
d) zakładanie małych zapor i opłotków celem zabudowania potoków bystrych, rozpadlin i łożysk nawalnych.

K. Podanie sposobu ku niesieniu pierwszej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach.

4. Skład ciała nauczycielskiego i sposób udzielania nauki.

Ustanowiony kierownikiem i przełożonym szkoły zarządca lasów i domen udziela przy pomocy asystenta leśnictwa lub praktycznie wykształconego elewa leśnictwa, naprzemian z tymże naukę w szkole i po za szkołą.

Dla nabrania wprawy w robotach więcej mechanicznych można uczniów w małych grupach najzdolniejszym nadzorcom lasów i wprawnym robotnikom dla nauki przydzielić.

Objaśnienia, tak w szkole, jako też i w lesie, należy ograniczyć do rozmiarów potrzebnych niezbędnie dla zrozumienia wykonać się mających dla wprawy robót lub spraw gospodarczych.

5. Co do uczni.

a) Warunki przyjęcia.

Począwszy od roku 1883 mają ubiegający się o przyjęcie do szkoły swe podania w pierwszych dniach Sierpnia do galicyjskiej c. k. Dyrekcyi lasów i domen we Lwowie wnosić, ażeby takowa wniosek co do przyjęcia c. k. Ministerstwu rolnictwa wcześnie przedłożyć i kompetentom rezolucye do połowy Września udzielić mogła.

Do podań o przyjęcie — które co do starających się o stypendyum państwowe oraz uzasadnioną prośbę o takowe zawierać mają — należy dołączyć:

1. Metrykę chrztu, na dowód, że proszący 18ty rok życia ukończył, lub przekroczył.

2. Świadectwo lekarza powiatowego, że ubiegający się zupełną zdolność fizyczną do służby leśnej w górach posiada.

3) Poświadczenie, że ubiegający się oprócz niemieckiego i polskiego języka w słowie i piśmie takie wiadomości posiadają, jakich po ukończeniu z dobrym postępem szkoły miejskiej (ludowej) nabyć można, i które złożeniem egzaminu wstępnego udowodnić mają. Egzamin wstępny mają ubiegający się złożyć w terminie ogłosić się mającym każdego roku, albo w szkole dla nadzorców lasów, albo w oznaczonym przez c. k. Dyrekcyę lasów i domen zarządzie dóbr, która z wyniku egzaminu sprawozdanie ma przedłożyć.

4. Poświadczenie, że ubiegający się odbył 2-letnią przynajmniej praktykę przy robotach i różnych zajęciach gospodarstwa leśnego, tudzież pobocznych tegoż gałęziach. Tylko w pierwszych dwóch latach istnienia szkoły wystarcza wykazanie się jednoroczną tylko praktyką, jeżeli zresztą wszystkie wymogi przyjęcia istnieją.

5. Poświadczenie przynależności do gminy.

6. Świadectwo moralności i dobrego prowadzenia się, jeżeli tego nie zawiera świadectwo pod 4.

7. Swiadectwo ubóstwa w razie ubiegania się o stypendyum państwowe.

8. Ważne oświadczenie krewnych lub dobroczyńców, którem się zobowiązać mają, że albo wszystkie dla 11tu miesięcznego pobytu w szkole niezbędnie potrzebne środki pieniężne i pomocnicze lub przynajmniej taką część, jaka po uwzględnieniu ewentualnego stypendyum nieodzownie potrzebną się okaże, w należytych kwotach i terminach wedle żądania kierownictwa szkoły i wyższej władzy dostarczą.

b) Egzamina i świadectwa.

Przy końcu Sierpnia każdego roku odbędzie się celem wykazania nabytych przez uczniów wiadomości publiczny egzamin, a Ministerstwo rolnictwa zastrzega sobie wysełanie komisarzy na ten egzamin. Wystawiane przez kierownika szkoły świadectwa będą także komisarze podpisywać.

III. Porządek domowy w zakładzie.

§. 1

C. k. Dyrekcya lasów i domen we Lwowie, ma zwierzchny nadzór nad zakładem, który pod kierownictwem miejscowego c. k. Zarządcy lasów i domen zostaje Naczelnikowi Dyrekcyi jakoteż wysłanym przez niego urzędnikom Dyrekcyi przysługuje prawo zakład każdego czasu zwiedzać, celem powzięcia zdania o postępach uczniów i ich zachowaniu się, tudzież o obejściu się z nimi.

§. 2.

Uczniowie mają w czasie pobytu swego w stałem miejscu zamieszkania, w zimie o 6tej godzinie a w pięknej porze roku o 5tej godzinie rano wstawać, bezzwłocznie swe łóżka uporządkować, suknie oczyścić, umyć się, przewietrzanie a w zimnej porze roku także i opalanie lokalu mieszkalnego kolejno uskuteczniać, nakoniec śniadanie zjeść.

To wszystko musi się tak prędko odbyć, ażeby po upływie godziny byli do pracy gotowymi.

§. 3.

W mieszkaniu, w którem przebywać będą, mają objad o każdej porze roku o 12tej godzinie, kolacyą w zimie o 7mej godzinie a w lecie o 8mej godzinie jadać. Dla objadu wyznacza się w lecie 2 godzin, a w zimie 1ną godzinę.

§. 4.

Użycie czasu od 6tej a względnie od 7mej godziny rano do 12tej w południe, tudzież od 1szej a względnie 2giej godziny po południu do 7ej a względnie 8mej godziny wieczór, będzie uregulowanem zapomocą podziału godzin dla nauki i ćwiczeń w szkole i po za szkołą.

§. 5.

Godziny od 7mej a względnie 8mej godziny do 10tej godziny wieczór mogą uczniowie w pomieszkaniu wedle upodobania przepędzać. Na wydalenie się z pomieszkania lub odwiedzanie domów gościnnych trzeba uzyskać szczegółowe zezwolenie przełożonego szkoły. O 10tej godzinie mają się uczniowie do spoczynku udać i wszystkie lampy i światła pogasić.

§. 6.

W niedziele i dni świąteczne mają uczniowie na ranne nabożeństwo kościelne wedle przepisu przełożonego szkoły uczęszczać i te dnie świąteczne na wypracowanie zadań domowych, uporządkowanie swych zbiorów lub spraw prywatnych używać. Po południu mogą uczniowie przyzwoite zabawy urządzać (n. p. muzyka, gimnastyka, gry w wolnem miejscu, strzelanie) o ile przełożeni takowe jako dopuszczalne uznają.

§. 7.

Każdy uczeń otrzyma do użytku w swym pokoju mieszkalnym łóżko z siennikiem, prześcieradłem, poduszką, poszewką, dwiema wełnianemi nakrywami, dalej szafkę nocną, krzesło, wieszadło na suknie, umywalnię, naczynie do picia a w końcu będzie każdemu uczniowi wystarczające dla jedzenia i pracy miejsce przy spólnym stole wyznaczone.

W każdym pokoju mieszkalnym ma się znajdywać woda do picia w większem naczyniu dla spólnego użytku. Wodę do picia mają sami uczniowie wedle potrzeby donosić. Umywanie ma się po za lokalem mieszkalnym i do pracy przeznaczonym odbywać, przyczem uczniowie własnych ręczników do obcierania się używać mają.

Każdy uczeń powinien mieć własną łyżkę, widelec i nóż.

Sprzęty i naczynia potrzebne do jedzenia są własnością zakładu, i mają być ze strony uczniów wedle możności szanowane. Za nieuchronne zużycie tych przedmiotów, policzy się uczniom mierne wynagrodzenie roczne

§. 8.

Bieliznę i odzież mają uczniowie ze sobą przynieść, a względnie na własne koszta sprawić. Kapelusz i wierzchnia suknia mają być do ubioru służbowego c. k. personalu dla ochrony leśnej z wyjątkiem odznak służbowych podobne. Jako broń przyboczną nosić mają pod surdutem większego rodzaju kordelas.

O światło i środki naukowe dla własnego użytku mają uczniowie sami się starać; tak samo i o potrzebne przyrządy dla kilkudniowego pobytu w lesie celem brania udziału w robotach leśnych lub w polowaniu.

§. 9.

Strzelby, kordelasy i innego rodzaju broń, które uczeń posiada, odbiera na wstępie przełożony szkoły do przechowania. Przełożony szkoły zarządza od czasu do czasu dla ćwiczenia czyszczenie pod dozorem strzelb i innej broni, i wydaje takową właścicielowi tylko dla pewnego pożytecznego lub służbowego użytku z obowiązkiem do zwrotu po zrobionym użytku.

§. 10.

Bieliznę mają uczniowie każdego tygodnia przeznaczonym do tego osobom do prania oddawać i od tychże w przepisanym terminie odbierać.

§. 11.

Pojedyncze i pożywne potrawy przysposabiać będą przeznaczone do tego osoby w kuchni zakładu na sposób wiktu żołnierskiego lub rębaczy leśnych. Potrawy z kuchni będą uczniowie na dany znak przynosić w menażerkach ustawionych na drewnianych noszach.

Z przyrządzaniem potraw będą uczniowie na przemian w małych grupach obznajmiani.

§. 12.

Uczniowie mają wszystkiego unikać i zaniechać, co niezbędnie koniecznej czystości w lokalnościach szkolnych, mieszkalnych i ubocznych ujmę by czyniło, lub niebezpieczeństwo ognia spowodować by mogło.

Palenie tytoniu osobno się ureguluje.

Uczniowie mają w przydzielonych lokalnościach spokojnie i zawsze przyzwoicie się zachowywać i każdemu zarządzeniu przełożonych się poddać.

Jeżeli uczeń uczuje się niezdrowym, natenczas ma o tem sam lub za pośrednictwem współucznia oznajmić kierownikowi zakładu, który stosowne zarządzenie co do leczenia i pielęgnowania chorego poczyni.

§. 13.

W razie dłuższego przebywania po za miejscem stałego zamieszkania celem wykonywania dłużej trwających robót leśnych i ćwiczeń, są dla uczniów co do podziału godzin i użycia czasu, począwszy od rannego wstania do udania się na spoczynek te zarządzenia obowiązujące, jakie ze strony organów leśnych, nadzorców lub robotników kierujących — którym uczniów do wprawy i wyuczenia przydzielono — wydane zostaną.

§. 14.

Pozostawia się c. k. Dyrekcyi lasów i domen, ażeby w razie potrzeby, przedłożyła w porozumieniu z kierownikiem szkoły c. k. Ministerstwu rolnictwa wniosek na uzupełnienie porządku domowego.

IV. Przepisy dyscyplinarne.

§. 1.

Wszyscy uczniowie mają do postanowień porządku domowego jakoteż do specyalnych przepisów kierownika szkoły ochoczo i punktualnie się za-

stosowywać i swoim nauczycielom i nadzorcom, tudzież osobom, które urzęda i godności piastują, należyte uszanowanie i szacunek okazywać.

Uczniowie mają przy pracach w szkole i po za szkołą zawsze pilnie i gorliwie uczyć się i ćwiczyć.

W pożyciu ze współuczniami, współmieszkańcami i z domownikami, mają uczniowie spokojnie, zgodnie i przyzwoicie się zachowywać i z każdym chociażby najuboższym człowiekiem uprzejmie się obejść.

Przepisy religii i obyczajności należy ściśle zachowywać, a przedewszystkiem ma każdy uczeń do wstrzemięźliwości, przestawania na małem i oszczędności się przyzwyczajać.

§. 2.

Uczniowie, którzy dopuszczą się przekroczenia przepisów lub zarządzeń, będą w miarę łagodzących lub obciążających okoliczności i ewentualnie na podstawie dochodzenia przeprowadzonego przez przełożonego szkoły w obecności nauczycieli i interesowanych oskarżycieli lub świadka ukarani. Kary wciągać się będzie do osobnego rejestru.

§. 3.

Kary są następujące:

a) Nagana i upomnienie w cztery oczy;
b) nagana z zagrożeniem surowszego skarcenia w obec nauczycieli, współuczniów i innych interesowanych osób;
c) areszt domowy w dniach wolnych od nauki i pracy;
d) areszt odosobniony;
e) wydalenie.

§. 4.

Kary pod 3. a) do d) włącznie naznacza i wykonuje przełożony zakładu. Odwołanie się przeciw temu jest niedopuszczalne.

Jeżeli zaś wedle zdania kierownika szkoły wydalenie ucznia z tego pdwodu nastąpić ma (lit. e), że dopiero w zakładzie fizyczne lub umysłowe wady ucznia wykryto, mały postęp w naukach lub karygodne czyny większej wagi spostrzeżono, natenczas ma kierownik szkoły przedłożyć uzasadniony wniosek c. k. Dyrekcyi lasów i domen jako wyższej władzy szkolnej,

która rozstrzyga sprawę, pozostawiając wolny rekurs do c. k. Ministerstwa rolnictwa.

Jeżeli przełożony zakładu uzna, że pozostawienie proponowanego do wydalenia ucznia aż do rozstrzygnięcia sprawy, innym uczniom lub powadze szkoły niebezpieczeństwem zagraża lub w wysokim stopniu jest szkodliwem, natenczas jest upoważnionym wydalenie dotyczącego ucznia bezzwłocznie zarządzić.

§. 5.

Uszkodzenia własności skarbowej, które w skutek karygodnych czynów lub też w skutek niedbalstwa uczniów powstały, mają uczniowie lub ich krewni stosownie do uzasadnionego orzeczenia przełożonego szkoły, wynagrodzić.

Nr. 69.

Obwieszczenie

c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 21go Października 1883, L. 10.508, którem się ogłasza rozporządzenie c. k. Ministerstwa sprawiedliwości o rozpoczęciu działalności nowo zaprowadzonego Sądu powiatowego w Czarnym Dunajcu, oraz o zmianie okręgu tegoż Sądu.

Zaleski w. r.

Rozporządzenie

c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3go Października 1883, L. 14.780, dotyczące zmiany okręgu i rozpoczęcia działalności ces. kr. Sądu powiatowego w Czarnym Dunajcu.

Zaprowadzony rozporządzeniem ces. kr. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16. Marca 1882, N. 35 Dz. u. p. Sąd powiatowy w Czarnym Dunajcu, ma swoją działalność rozpocząć z dniem 1. Stycznia 1884 r

Zarazem zarządza się, że gmina Zubsuche z Bystrem, która wedle rozporządzenia z d. 16. Marca 1882, N. 35 Dz. ust. p. do Sądu powiatowego w Czarnym Dunajcu przydzieloną być miała, pozostać ma i nadal w okręgu Sądu powiatowego w Nowym Targu.

Prażak w. r.

Sprostowanie

wykazu okręgów rewizyjnych Nr. 83 część XXVII Dz. ust. i rozp. kraj. ex 1882, liczba bieżąca 14 w ten sposób, że okręg 4 (Turża) Sokołów ma być 1szym; okręg 3 Ranischau 2gim; okręg 2 Majdan 3cim a okręg 1szy Ostrowy tuszowskie 4tym okręgiem rewizyjnym.

Z c. k. Namiestnictwa

Lwów, 25go Października 1883.